

„XIX PRZYKAZAŃ” DLA NAUCZYCIELA DO EDUKACJI ZDALNEJ

1. Elastyczność, gotowość do kompromisu, otwartość na sugestie uczniowskie- *Jeśli chcesz być sprawnym i efektywnym e-nauczycielem, który potrafi zweryfikować swoje plany względem uczniów, otwartym na głosy grupy, którą uczy, skłonny do dialogu edukacyjnego i zmian w realizacji zajęć zdalnych- pamiętaj, że możesz (a nawet powinieneś) na bieżąco reagować na to, co dzieje się na Twoich zajęciach!*

2. Wprowadzenie zasad **3 x JUST**:

- *Just for me* (dokładnie dla mnie)-personalizacja kształcenia i dostosowania go do indywidualnych potrzeb i zdolności; możliwość rozszerzenia wymaganego minimum wiedzy o elementy, które będą indywidualnie interesowały ucznia

- *Just in time* (dokładnie we właściwym czasie) – możliwość nieograniczonego dostępu do zasobów bez ograniczonego dostępu,

- *Just enough* (dokładnie tyle, ile potrzeba) – dostosowanie procesu edukacyjnego i zawartości udostępnionych materiałów do potrzeb ucznia; kształtowanie nowych kompetencji na bazie nabytych¹

3. Zadbanie o wzajemny proces komunikacyjny z uwzględnieniem:

-komunikacji synchronicznej (whiteboard, komunikator tekstowy, audiokonferencja)-jednoczesna i bieżąca aktywność uczniów i nauczyciela; wymiana informacji ma miejsce w czasie rzeczywistym (zbliżona do formy komunikacji tradycyjnej), podczas której każdy z uczestników w tym samym czasie ma możliwość prezentowania swoich poglądów, zadawania pytań czy dokonywania wyjaśnień; lepiej sprawdza się podczas kooperatywnej pracy grupy (pozwala na zapewnienie łączności pomiędzy jej członkami, ma znaczenie w przypadku wyjaśniania trudności, problemu wspólnego dla całej grupy),

- komunikacji asynchronicznej (forum, poczta elektroniczna, poczta wewnętrzna platformy)-brak czasowej jedności w procesie wymiany komunikatów; nauczyciel i uczniowie przedstawiają swoje stanowiska w różnych odstępach czasu, a jedynym możliwym ograniczeniem jest wskazanie okresu, w jakim uczestnicy zajęć powinni zajmować się danym problemem, np. podczas wykonywania przez ucznia zadań w procesie samodzielnej nauki.

Stosowanie odpowiednich narzędzi do obu typów komunikacji na platformie edukacyjnej umożliwi stały kontakt nauczyciela z uczniami (wybór określonego narzędzia powinien być zawsze podyktowany określonym celem – NACOBESZU - jaki nauczyciel zamierza osiągnąć).

4. „Zilustrowanie” niektórych emocji, uczuć (wykorzystanie emotikonów) w celu budowania wzajemnych relacji: uczeń-uczeń-uczniowie-nauczyciel w procesie przyjaznej informacji

¹ www.globalnet.com.pl (dostęp dn. 29-05-2020)

zwrotnej, które dołączone do napisanych słów ułatwiają poznanie intencji i „ocieplają” komunikację. Dobrze wybrane i umiejętnie wykorzystane mogą pomóc nauczycielowi w kształceniu i motywowaniu uczniów do pracy.

5. Uwzględnienie kompetencji nauczyciela w zakresie techniczno-informatycznym, dydaktycznym, merytorycznym, organizacyjnym (odpowiednie zaplanowanie struktury udostępnianych materiałów edukacyjnych, organizowania pracy własnej, „kierowanie” pracą uczniów).

6. Zastosowanie strategii motywujących np. za pośrednictwem adresowanych do uczniów komunikatów zachęcających do określonej aktywności.

7. Stwarzanie atmosfery sprzyjającej wymianie doświadczeń między uczniami i umiejętności dzielenia się własnymi.

8. Podejmowanie działań, które mają na celu stworzenie pozytywnie nastawionej do siebie wspólnoty klasowej on-line (zachowanie priorytetu wsparcia nad nauczaniem, Maslow za Bloomem, za: J. Pyżalski; czy uczeń ma poczucie, że jest uczniem tej klasy?; czy ma poczucie kontynuacji wspólnoty sprzed pandemii?; czy nauczyciel ma narzędzia do utrzymania tej wspólnoty? czy nadal widzi ucznia jako indywidualną jednostkę, czy tylko jest „zadawaczem zadań?”; zapewnienie uczniom poczucia ciągłości i bezpieczeństwa poprzez np. przywołanie wspomnień z czasów sprzed pandemii z albumu klasowego, zapytanie o odczucia uczniów, aby zachować pewien „most ciągłości”: wcześniej-razem-fizycznie teraz-razem- zdalnie; pokazanie przez nauczyciela „swego kawałka życia obecnego” dla uczniów (życie toczy się dalej); zaproponowanie, aby uczniowie opowiedzieli, co robią w domu, jakie emocje im towarzyszą; nauczyciel może zaproponować formę pracy „ losowych zespołów”, ale pod warunkiem, że zna atmosferę swojej klasy; zachowanie współpracy z rodzicami i rodzinami , np. wywiad z dziadkami jako zadanie domowe).

9. Konstruowanie narzędzi dostosowanych do aktualnych kompetencji uczniów.

10. Kształtowanie umiejętności posługiwania się netykietą (zbiór zasad wypracowanych samodzielnie przez społeczność internautów, *net* ang. –sieć z fr.*etiquette* -formy zachowania się) i konsekwentne dążenie do jej znajomości oraz używania w stosunku do uczniów i w komunikacji własnej e-wychowawcy.

11. Bycie empatycznym e-nauczycielem.

12. Stosowanie metod aktywizujących ,zgodnie z chińskim przysłowiem „powiedz, a zapomnę; pokaż, a zapamiętam; pozwól wziąć udział, a zrozumie”.

13. Otwarcie się na bieżące potrzeby uczniów (nauczyciel jako: konsultant, przewodnik, projektant doświadczeń, zachęcający, wspierający, osoba otwarta, współpracownik).

14. Zapewnienie możliwości indywidualnych kontaktów z uczniem i stałej gotowości do udzielenia wsparcia uczniowi w przewyciężaniu trudności (dzięki e-mail każdy uczestnik zajęć może zadać pytanie tak, aby nie widzieli go inni uczniowie; dla nauczyciela wysłany e-mail jest niezbędny w sytuacji, gdy uczeń długo nie loguje się na platformie, jest niewystarczająco aktywny czy nie wykonuje w zaplanowanych terminach przeznaczonych dla niego aktywności).

15. Dostrzeżenie potrzeb indywidualnych uczniów, wspieranie tych, którzy mają trudność w wirtualnym środowisku nauki, mają niską samoocenę i słabo radzą sobie z poczuciem osamotnienia, mimo nauki w grupie rówieśników).

16. Opracowanie listu powitalnego przez e-nauczyciela do e-uczniów.

Drodzy uczniowie!

Nazywam się ... i jestem nauczycielem, który będzie prowadził Wasze zajęcia z ... Przez najbliższe tygodnie będziemy spotykać się wirtualnie na platformie edukacyjnej. Zapraszam do zalogowania się w i na początek przeczytania dokumentów znajdujących się w module informacyjnym. Jeśli będziecie mieli jakiegokolwiek pytania czy wątpliwości piszcie, a ja chętnie Wam odpowiem!

Dołożę wszelkich wysiłków, by wspólnie spędzony czas na naszych zajęciach był dla Was inspirujący i zachęcał do nauki!

Pozdrawiam serdecznie

17. Zastosowane **lodołamaczy** (krótkie zadania integrujące grupę) – rozmowa poprzedzająca zajęcia edukacyjne w atmosferze życzliwości (uczniowie opowiadają o swoich przeżyciach, doświadczanych emocjach w sytuacji obecnej pandemii), co pozwoli na zbudowanie kontaktów interpersonalnych w grupie uczniów).

18. Przełamywanie barier edukacyjnych w rozumieniu przestrzeni i czasu funkcjonowania w sytuacji trudnej, pandemicznej (nie rozliczanie ucznia za brak obecności na platformie, wniknięcie życzliwe w przyczyny sytuacji).

19. Zadbanie o osobisty dobrostan jako wyznacznik zaopiekowania dobrostanem uczniów (uczeń wsłuchuje się w emocje dorosłego/nauczyciela, jak nazywa rzeczy, jaki ma ton głosu; jak mówi o aktualnej rzeczywistości? dlatego tak ważna jest interpretacja dziejącej się rzeczywistości przez nauczyciela?; poszukiwanie zasobów osobistych, oddanie się pasjom trochę zapomnianym, stwarzanie nowej wizji bycia, ale nie w kategoriach „czarnowidztwa; wyrabianie w sobie nawyku poszukiwania, eksperymentowania z „nowym, innym” dając sobie przestrzeń do rozwoju, porzucając stare schematy, tunelowe wzorce do rozwiązywania aktualnych problemów; wzmacniając swoje zasoby nauczyciel będzie wzmacniał zasoby swoich uczniów).

Bibliografia:

Wedel-Domaradzka A., Raczyńska A., „*Jak skutecznie prowadzić zajęcia na platformie edukacyjnej? Poradnik* (dostęp: dn.29-05-2020).

Grzenia J. [2006], *Komunikacja językowa w internecie*, Wydawnictwo PWN, Warszawa.

Salamon G [2004], *E-moderating: the key to teaching and learning online*, London.

.Wallace P. [2001], *Psychologia internetu*, REBIS, Poznań.

Netografia

www.globalnet.com.pl (dostęp dn. 29-05-2020)